

ЗАТВЕРДЖУЮ
Фізична особа підприємець
Мамченко **В.П. Мамченко**
08.10.2026 р.

ТИПОВА ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації педагогічних працівників «Інформатика,
цифрові технології та штучний інтелект в освіті: програмування,
дані, технології, безпека»

Розробник(и): ФОП Мамченко Володимир Павлович, ЄДРПОУ 3172409858

Рецензент(и): Фізична особа підприємець В. П. Мамченко

Термін дії програми: з 2025 до 2030 року

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність типової програми – Інформатика в Новій українській школі є інженерною дисципліною: учень проектує алгоритми, пише програми, працює з даними, збирає пристрої з датчиками і роботизовані моделі, друкує на 3D-принтері. Технологічна галузь стандарту і оновлений предмет «Технології» роблять те саме з матеріалами, а штучний інтелект став інструментом і темою одночасно. Учителю інформатики і технологій потрібні методики проектного та інженерного навчання, а вчителю будь-якого предмета - грамотне використання цифрових сервісів і штучного інтелекту з дотриманням безпеки. Програма побудована як цифрова майстерня педагога.

Цільова група: Учителі інформатики, технологій і трудового навчання закладів загальної середньої освіти, керівники гуртків робототехніки і програмування, координатори дистанційного навчання та цифровізації, учителі-предметники, які впроваджують цифрові інструменти і штучний інтелект.

Професійний стандарт: «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (2024)

Напрями підвищення кваліфікації (відповідно до Порядку, затвердженого постановою КМУ від 21.08.2019 № 800):

- використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку
- розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій)
- цифрова компетентність

Обсяг (тривалість): Загальний обсяг підвищення кваліфікації за цією програмою в межах одного освітнього циклу становить від 2 до 30 годин (0,06–1 кредит ЄКТС) та визначається індивідуально залежно від кількості обраних слухачем освітніх компонентів (тем). Слухач може проходити програму повторно, обираючи нові теми. У кожному випадку у сертифікаті зазначається фактично пройдений обсяг годин та тематика навчання.

Особливості реалізації програми – Програма реалізується дистанційно. Кожна тема будується як майстерня: задача, покроковий розбір інструменту або технології, проект для учнів, критерії оцінювання

цифрового продукту, самостійна робота та підсумковий проєкт. Програма має модульну структуру: модулі відповідають напрямам підвищення кваліфікації, кожна тема модуля є логічно завершеним освітнім компонентом і може реалізовуватися автономно. Підсумковий обсяг в межах одного освітнього циклу формується накопиченням обраних тем. За результатами кожного освітнього циклу видається окремий документ про підвищення кваліфікації із зазначенням фактично пройдених годин та тематики навчання.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: дистанційна

Вид підвищення кваліфікації: курси (навчання за програмами підвищення кваліфікації)

Мета підвищення кваліфікації – Удосконалення інформаційно-цифрової та предметно-методичної компетентностей учителів: методика навчання інформатики і технологій через проєкти й інженерні задачі, робота з даними та штучним інтелектом, організація дистанційного навчання, цифрова безпека.

Завдання підвищення кваліфікації:

- співвіднести вимоги інформатичної та технологічної галузей стандарту і модельних програм з проєктною методикою навчання
- опанувати методику навчання програмування, алгоритмізації, роботи з даними та основ робототехніки
- освоїти інженерне навчання в предметі «Технології»: проєктування, матеріали, 3D-моделювання і друк, безпека праці
- опанувати застосування штучного інтелекту як інструменту вчителя і як теми для учнів з критичним оцінюванням результатів
- організувати дистанційне і змішане навчання з цифровими сервісами, інтерактивними завданнями і тестуванням
- опанувати оцінювання цифрових та інженерних продуктів учнів, підготовку до олімпіад і хакатонів

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

- інформаційно-цифрова компетентність (А3)
- предметно-методична компетентність учителя інформатики і технологій (А2)
- інженерна та проєктна компетентність
- здатність до STEM-навчання та інтеграції предметів
- оцінювально-аналітична компетентність (Г1)
- здатність забезпечувати інформаційну та кібернетичну безпеку

Очікувані результати підвищення кваліфікації: Учителі зможуть навчати інформатики і технологій через проєкти та інженерні задачі, вести уроки програмування, робототехніки і 3D-моделювання, застосовувати штучний інтелект критично і безпечно, організовувати змішане навчання та оцінювати цифрові й інженерні продукти учнів.

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації – Оцінювання здійснюється на основі виконання рекомендованих практичних та самостійних завдань, участі в проєктній діяльності, тестування або підсумкової роботи відповідно до програми.

Документ про підсумки підвищення кваліфікації – Сертифікат про підвищення кваліфікації встановленого зразка із зазначенням теми, обсягу годин та кредитів ЄКТС відповідно до вимог законодавства.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Модулі плану відповідають напрямам: інформатика, онлайн-сервіси та ІКТ, штучний інтелект, дистанційна освіта, технології і трудове навчання, медико-санітарна підготовка. Тема модуля є окремим освітнім компонентом обсягом від 2 до 30 годин; учитель обирає теми за своїм предметом, проходити всі теми не обов'язково.

№	Модуль (напрямок)	Кількість тем	Лекції, год (на тему)	Самостійна робота, год (на тему, мін.-макс.)	Усього, год (на тему, мін.-макс.)
1	Інформатика	17	1	1-29	2-30
2	Дистанційна освіта	22	1	1-29	2-30
3	Онлайн сервіси. ІКТ	57	1	1-29	2-30
4	ІІІ	9	1	1-29	2-30
5	Технології/Трудове навчання	9	1	1-29	2-30
	Разом тем у програмі	114			

Перелік тем за модулями

Модуль 1. Інформатика (17 тем)

- Інформатика і медіаграмотність - як навчити учнів перевіряти фейки і безпечно користуватись ІІІ
- Медіаграмотність на уроці інформатики - перевірка фейків і безпечний ІІІ для учнів
- Змішане навчання в інформатиці: як поєднати онлайн і офлайн ефективно у 9 класах НУШ
- Особливості викладання інформатики у 9 класі НУШ: зміст, структура та методичні акценти
- Проектна робота у 6 класах НУШ: як об'єднати інформатику, креативність та командні навички.
- Інформатика в НУШ у 6 класі: від гри до алгоритму, від коду до творчості — шлях розвитку цифрової грамотності та критичного мислення.
- ІІІ в дії: практичне застосування штучного інтелекту на уроках інформатики. AI4Teacher: інструменти штучного інтелекту для освітан
- Практичні аспекти впровадження принципів універсального дизайну уроку для забезпечення рівних можливостей для всіх учнів
- Інноваційний урок інформатики: тренди, інструменти та універсальний дизайн
- Інформатика у 7 класах НУШ. Алгоритми роботи з оновленими програмами.
- Реалізація інтеграційних зв'язків на уроках інформатики у 7 класах НУШ
- Особливості створення та використання освітнього контенту для ютубу, фейсбуку, інстаграму, тік-току
- Впровадження STEM підходів на уроках Інформатики
- Компетентнісний підхід при навчанні інформатики
- Інформатика. Підвищення кваліфікації
- Реалізація компетентнісного підходу на уроках інформатики у воєнний час.
- Методики творчості на уроках інформатики

Модуль 2. Дистанційна освіта (22 тем)

- Половина класу на зв'язку: як не випустити з уроку жодного дев'ятикласника у 9 класі НУШ
- Дистанційне навчання у 9 класі НУШ: змішаний урок, коли частина класу вдома або в укрітті
- Співпраця в класі: Як залучити учнів до активної участі у навчальному процесі
- Пазли сучасного уроку: спільнодія та зворотний зв'язок
- Дистанційне навчання без нудьги: інтерактивні завдання та методи урізноманітнення
- Урізноманітнення дистанційних уроків за допомогою інтерактивних завдань
- Підсумкове оцінювання в дистанційному та змішаному форматі. Сервіси для перевірки знань
- Тестування навчальних досягнень в дистанційному форматі. Види, особливості та переваги.
- Безпечна дистанційна освіта. Захист учнів в умовах інформаційної війни.
- Дистанційне навчання. Додатки для планування, контролю та проведення уроків.
- Навчання під час війни: кейс-уроки у системі дистанційного навчання
- Веб-квести: практичні навички створення і використання під час дистанційного та очного навчання
- Онлайн сервіси та додатки для дистанційного навчання.
- Дієві ресурси для формування якісного дистанційного та змішаного навчання.
- Практичні навички для організації ефективного освітнього процесу дистанційно.
- Психологія ефективного онлайн навчання. Інструменти.
- Захист даних в умовах дистанційного навчання. Інформаційна безпека вчителів та учнів в Інтернеті.
- Цифрові інструменти для дистанційної освіти для вихователів та вчителів.
- Комунікативна компетентність через призму навчання online

20. Дистанційна освіта. Організація та супровід
21. Нова Українська Школа в умовах дистанційного навчання
22. Організація дистанційного та змішаного навчання.

Модуль 3. Онлайн сервіси. ІКТ (57 тем)

1. Навчання, яке “складається в картину”: алгоритми створення ментальних карт у сучасних онлайн-сервісах.
2. Ментальні карти: огляд та алгоритми роботи з інструментами.
3. Вчитель у цифровій ері: керівництво зі створення власного освітнього ресурсу.
4. Візитівка, блог, портфоліо: віртуальна майстерка створення сайту для вчителя
5. Активізація пізнавальної активності через формування інформаційних навичок
6. Розвиток логічного мислення та аналітичних навичок учнів. Освітня робототехніка.
7. Мобільні додатки доповненої реальності AR на уроках. Опанування можливостей технологій.
8. Формування інфомедійної грамотності здобувачів освіти.
9. Практика використання ІТ-засобів у навчанні: від вивчення до творчості.
10. Розвиток креативності учнів. Ідеї та онлайн-інструменти в навчанні.
11. Інтегрування онлайн-сервісів в освітній процес
12. Розвиток цифрової компетентності педагога. BookWidgets та цифрові інструменти на основі штучного інтелекту.
13. Практикум. Топ 20 найкращих практик застосування штучного інтелекту в шкільній освіті.
14. Віртуальні асистенти в навчанні. Автоматизація оцінювання та звітування.
15. Конструктор інтерактивних вправ BookWidgets для проведення надихаючих та креативних уроків.
16. Створення візуального контенту для уроків: тренінг з ютубу, фейсбуку, інстаграму та тік-току
17. Сервіси Google у роботі вчителя: Google презентації, Google Meet, Google календар, Jamboard
18. Застосування інтерактивних методів у роботі з учнями. Платформи та сайти для урізноманітнення уроків.
19. Розвиток цифрової компетентності Вчителя. Доповнена реальність AR в освітньому процесі
20. Платформа G Suite, як інструмент організації навчального процесу.
21. Ефективна візуалізація освітнього матеріалу шляхом створення якісних презентацій.
22. Ігрові засоби ІКТ під час практичних занять. Нестандартні уроки.
23. Аналіз сучасних тенденцій комунікації online.
24. ІКТ засоби для професійної діяльності сучасного педагога. Додатки та онлайн-ресурси.
25. Баланс між теорією та практикою в умовах дистанційного навчання завдяки цифровим технологіям.
26. Залучення Google до створення веб-квестів. Практичні поради.
27. Організація дистанційного та змішаного навчання
28. Створення та використання навчально-розвивальних ігор в освітньому процесі.
29. Онлайн сервіси та цифрові помічники вчителя НУШ.
30. Створення стислих відеороликів для ефективного уроку. Мотивація учнів через Буктрейлер.
31. Розвиток інформаційно-цифрової компетентності педагога у проведенні дистанційних уроків.
32. Застосування доповненої та віртуальної реальності в освітньому процесі. Методичні матеріали.
33. Створення відеоконтенту для уроків. YouTube канал.
34. Mastermind як командний формат роботи в класі
35. Кроки компетентнісного розвитку STEM та ІКТ сучасного педагога.
36. Цифрова компетентність педагога та учнів НУШ .
37. Розвиток інформаційно-цифрової компетентності вчителя. ІКТ.
38. Платформа для співпраці Classtime . Створення та проведення опитувань.
39. Цифрові інструменти Google для освіти
40. Урок в Nearpod: планування, розробка завдань, презентація
41. Онлайн-квести за допомогою додатків Google.
42. Інфографіка. Інструменти створення: Google Charts, Canva, Infogram, Piktochart, Snappa.
43. Анкетування, тести та квести за допомогою Google форм. Методика для очного та дистанційного навчання.
44. Онлайн-сервіси для створення коміксів за 10 хвилин. Формат яскравого уроку.
45. Хмарні технології. Застосування у початковій та середній школі.
46. Інтерактивні сервіси миттєвого опитування: анкетування, тести, квести
47. GoogleClass: покрокова інструкція у прямому етері. Створення класу, курсу, додавання

викладачів і учнів.

48. Психологія ефективного онлайн навчання. Інструменти.
49. Методи роботи з GoogleClass, Zoom та Skype
50. Створення візуального контенту та графіки за одну годину.
51. Цифрові інструменти для дистанційної освіти
52. Безпечний інтернет трафік. Специфіка для освітнього суспільства
53. Інстаграм як інструмент роботи з учнями
54. Організація освітнього середовища засобами G Suite for Education
55. Застосування засобів Microsoft Word, Excel для організації та контролю знань учнів та студентів
56. Використання спеціальних ІКТ засобів в професійно - технічній освіті. Знайомство з платформою «Тесторіум» та з програмою для створення власного НМК «Constructor Electronic books 1.1.3»
57. Лепбук як інноваційний інструмент формування креативної особистості

Модуль 4. ІІІ (9 тем)

1. Як вивести навчання на новий рівень: алгоритми взаємодії з AI для стабільного зростання результатів.
2. AI-лабораторія педагога: генеруємо тексти, зображення та інтерактиви для освітнього процесу.
3. Відкриті освітні ресурси на стероїдах: GEN-AI в дії
4. Використання ІІІ у створенні навчальних матеріалів, тестів та планів уроків
5. Використання штучного інтелекту в оцінюванні учнів. Розвиток навичок аналізу та інтерпретації даних
6. Розвиток навичок роботи з сервісами ІІІ
7. Розвиток навичок роботи з сервісами ІІІ у класах НУШ
8. Інтерактивні можливості при створенні та генерації навчального контенту на основі штучного інтелекту. ChatGPT.
9. Генеративний штучний інтелект: можливості, інструменти, користь.

Модуль 5. Технології/Трудове навчання (9 тем)

1. Проектне навчання в 9 класі: соціальне підприємництво на уроках технологій
2. Еко-урок технологій 5-9 класів: креативність, дизайн і сталий розвиток без зайвих витрат.
3. Розширення кругозору учнів через практичне освоєння традиційних технологій виготовлення паперу
4. Ознайомлення з технологічними процесами виготовлення черпального паперу
5. Напрямок проектування 'Кулінарія': реалізація інтегрованого підходу. Технології.
6. Напрямок проектування 'Кулінарія': реалізація інтегрованого підходу. Трудове навчання.
7. Інтерактивний робочий аркуш як засіб продуктивного уроку трудового навчання. 6 клас НУШ
8. Інтерактивний робочий аркуш як засіб продуктивного уроку трудового навчання.
9. Формування Національно-патріотичних компетентностей на уроках трудового навчання в НУШ через впровадження інноваційних методів проектної діяльності.

3. ЗМІСТ ТИПОВОЇ ПРОГРАМИ

Модуль 1. Інформатика

Мета модуля: Підвищення кваліфікації педагогів у сфері ІТ та методики викладання комп'ютерних наук.

Завдання модуля:

- Ознайомлення з сучасними мовами програмування та технологіями
- Методика викладання основ кібергігієни
- Використання хмарних сервісів для організації навчання
- Проектна діяльність в ІТ-освіті

Модуль 2. Дистанційна освіта

Мета модуля: Розвиток цифрових та організаційних навичок педагогів для реалізації якісної дистанційної освіти.

Завдання модуля:

- Вибір та налаштування платформ для дистанційного навчання

- Методика створення електронного навчального контенту
- Організація зворотного зв'язку та групової взаємодії в онлайні
- Цифрові інструменти оцінювання знань

Модуль 3. Онлайн сервіси. ІКТ

Мета модуля: Підвищення цифрової грамотності педагогів щодо використання онлайн-сервісів.

Завдання модуля:

- Огляд найефективніших освітніх платформ
- Методика створення інтерактивних вправ
- Використання сервісів для швидкого оцінювання

Модуль 4. ШІ

Мета модуля: Розвиток цифрових компетенцій у сфері штучного інтелекту.

Завдання модуля:

- Ознайомлення з принципами роботи популярних неймереж
- Методика створення промптів для освітніх цілей
- Етичні аспекти та безпека при роботі з ШІ

Модуль 5. Технології/Трудове навчання

Мета модуля: Вдосконалення професійних навичок педагогів щодо розвитку технологічної грамотності учнів.

Завдання модуля:

- Вивчення сучасних напрямів дизайну та технологій
- Методика організації проєктної діяльності в майстернях
- Використання цифрових інструментів для моделювання виробів

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи:

1. Закон України Про вищу освіту
2. Закон України Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій
3. Закон України Про дошкільну освіту
4. Закон України Про загальну середню освіту
5. Закон України Про інноваційну діяльність
6. Закон України Про наукову і науково-технічну діяльність
7. Закон України Про наукову і науково-технічну експертизу
8. Закон України Про освіту
9. Закон України Про позашкільну освіту
10. Закон України Про професійно-технічну освіту
11. Концепція розвитку післядипломної освіти в Україні
12. Національна доктрина розвитку освіти
13. Положення про державний вищий навчальний заклад
14. Положення про дистанційне навчання
15. Положення про інститути післядипломної педагогічної освіти
16. Положення про організацію навчального процесу
17. Постанова кабінету міністрів України від 28.03.2002 № 379 Про затвердження Державної програми "Вчитель"

Основна література:

1. Академічна доброчесність у середній школі: методичні рекомендації. URL: <https://tinyurl.com/chesnist>
2. Бех І. Д. Рефлексія у духовному «Я» особистості. Рідна школа. 2011. С. 9-14.
3. Бзовська Л., Ковнацька Р. Навчаємося через гру. Добірка ігрових вправ для учнів І-ІІІ класів. Львів : ЛМГО «Центр освітньої політики», 2020. 304 с.
4. Бондарчук Л. І. Методику підказує текст/навчальний посібник. Тернопіль: Мальва. ОСО, 2001. 160 с.
5. Васильченко А.А. та ін. Епідеміологія. Київ: Здоров'я, 1993. 464 с.
6. Використання Kahoot у навчально-виховному процесі: веб-сайт. URL: <https://bit.ly/3Vmanig>
7. Грицак Я., Комаров О. Шлях становлення української ідентичності. 2021 р. URL: <https://bit.ly/3ERW4L5>
8. Дубицкий А.Е., Семенов И.А., Чепкий Л.П. Медицина катастроф. Київ: Здоров'я, 1993. 462 с.
9. Іванік О. Рівний рівному ; посібник для менторів І Іванік О., Каравай А., Гейнек- Дагаргулія М., Лащук Ю., Кнюпа Ю. - Київ, 2018. - 57 с. - URL : <https://insha-osvita.org/article/posibnYk-dlia-mentoriv-rivnvi-rivnomu/>
10. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі: колективна монографія / За заг. редакцією Г. Л. Єфремової. Суми : вид-во «СумДПУ імені А. С. Макаренка», 2020. 444 с.
11. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід. Метод. посіб. / Авт. укл.: О. Пометун, Л. Пироженко. Київ : АПН, 2002. 136 с.
12. Конвенція про права дитини. 1989. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
13. Коноваленко Ю. Тьютори, Едвайсери, Коучі, Фасилітатори, Ментори, Наставники – розбираємось хто це. 2017. URL: <https://bit.ly/3UjIRjX>
14. Коротун О. Методологічні засади змішаного навчання в умовах вищої освіти. Інформаційні технології в освіті. 2016. № 3 (28). С. 117-129.
15. Методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти : наказ МОНУ від 13.07.2021 №813. URL: <http://surl.li/dyrzc>
16. Наказ МОНУ № 1313 «Деякі питання організації та проведення супервізії» від 18 жовтня 2019 р. 2020 р., № 69, Т. 1. С.73.
17. Пітерсон Д. 12 правил життя. Як перемогти хаос/ пер. з англ. Дмитро Кожедуб. 3-тє вид. Київ: Наш формат, 2021. 384 с.
18. Регулююча дія ціннісних орієнтацій у житті дитини: моногр. [Т.О. Пироженко, І.І. Карабаєва, О.Ю. Хартман, Л.І. Соловійова, О.І. Федорчук, Л.Д. Токарева]; за ред. Т.О. Пироженко. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2020. 222 с. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/ 722164/>.
19. Робінсон К. Школа майбутнього. Революція у вашій школі, що назавжди змінить освіту. / переклад з англ. Г. Лелів. Львів : Літопис, 2016. 258 с.
20. Робінсон К., Ароніка Л. Школа майбутнього. Львів : Літопис, 2016. 258 с.
21. Самопізнання і самовдосконалення в схемах, формулах, таблицях: навчально-методичний посібник / за загальною редакцією Е. А. Пінковської, Т. В. Черкашиної. Укладач А. В. Аносова. Черкаси: Видавець Чабаненко Ю. А., 2018. 152 с.
22. Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти : наказ МОЗ України від 25.09.2020 №2205, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 10.11.2020 за №1111/35394. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20#Text>
23. Скидан М.А., Євдін О.М. , Могильниченко В.М., Горіцький О.В., Жихарев О.П., Крикун О.М. Дії населення в умовах надзвичайних, несприятливих побутових та нестандартних ситуацій: практичний посібник / за заг. редак. М.А. Скидана. Київ: Атіка, 2007. 92 с.
24. Теорія та практика змішаного навчання : монографія / В. Кухаренко та ін. ; за ред. В. Кухаренка. Харків : Міськдрук, 2016. 284 с.
25. ТОБТО : Абетка неформальної освіти, фасилітації і тренерства // За заг. ред. Наталії Трамбовецької. -Київ, 2017. -53 с.

26. Філоненко С. Концепція особистості жінки в українській жіночій прозі 90-х років XX ст. К.: Ніжин: Аспект, 2006. 158 с.
27. Фінанси : збірник тестових завдань. І. І. Біломістна. Харків : ХІБС УБС НБУ, 2010. 64 с.
28. Цифрова трансформація освіти і науки [Електронний ресурс] : сайт. URL: <https://bit.ly/3iZgvys>
29. Шість цеглинок методичний посібник / упор. О. Рома – The LEGO Foundation, 2018. 35с. URL: <https://cutt.ly/b0zhk4l>
30. Щербак О.І., Софій Н.З., Бович Б.Ю. Теорія і практика оцінювання навчальних досягнень: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, Лілея-НВ, 2014. 136 с.
31. Яхно Т. Конфліктологія та теорія переговорів. Київ., 2019. 168 с.
32. Adizes I. Corporate Lifecycles: How and Why Corporations Grow and Die and What to Do about it. Englewood Cliffs., N.J.: Prentice Hall, 1989, 384 p.
33. Capt V. L'enseignement du français et le défi du numérique. URL: <http://surl.li/earop>
34. DLL 10: DaF für Jugendliche: Deutsch als Fremdsprache.Klett Sprachen GmbH, 2016. 199 s.
35. European Diploma in Psychology: Draft Proposal prepared for consultation from the EuroPsy2 Project Group. Version 2.7 revised. October 2003. URL: <http://www.europsy.eu.com>
36. Lesen, Schreiben, Hören, Spielen, Sprechen: Deutsch lernen im Internet. URL: <http://surl.li/eakxx>
37. Pynoos Robert S. & Nader Kathi (1988). Psychological first aid and treatment approach to children exposed to community violence: Research implications. Journal of Traumatic Stress, volume 1, pages 445-473.
38. Rubin, S., & Schechter, N. (1997). Exploring the social construction of bereavement : Perceptions of adjustment and recovery in bereaved men. American Journal of Orthopsychiatry, 67, 279-289.
39. What Is Flipped Learning? URL: <http://surl.li/eakyu>
40. Yarborough C. and FedescoH. Motivating Students. URL: <http://surl.li/earpm>

Додаткова література:

1. Богомольний Б.Р., Кононенко В.В., Чуєв П.М. Медицина екстремальних ситуацій: навч. посіб. Одеса: Одеський держ. мед. ун-т, 2001. 412 с. URL: <https://bit.ly/3BypwoI>
2. Брюховецький В.С. Ліна Костенко: Нарис творчості. К.: Дніпро, 1990. 262 с.
3. Вчимося читати. Навч.-розв. посіб. для дітей 4-6 років. У двох частинах. К.: «Фенікс», 2020. Ч.1. 272с. з іл. <https://www.shelestova.com.ua/product/vchymosya-chytaty/>
4. Гайдученко С. О. Мотивація персоналу. Харків : ХНУМГ, 2013. 111 с.
5. Головань М. С. Компетенція і компетентність: досвід теорії, теорія досвіду. Вища освіта України. № 3. 2008. С. 23-30.
6. Гра по-новому, навчання по-іншому : методичний посібник /упор. О. Рома. The LEGO Foundation, 2018. 44 с. URL: <https://cutt.ly/70zsIND>
7. Державний стандарт базової загальної освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>
8. Деякі питання організації та проведення супервізії: наказ МОН від 18.10.2019 р. №1313. URL: <https://bit.ly/3Vm9jeg>
9. Джежелей О., Коваленко О. Вчуся читати. Навч.-розвив. пос. для дітей Частина 1. Харків: Ранок, 2001. 144 с.
10. Кочан І.М. Лінгвістичний аналіз тексту/ навч. посіб. Київ: Знання, 2008. 423 с.
11. Степико М. Т. Українська ідентичність: феномен і засади формування : монографія. Київ : НІСД, 2011. 336 с. URL: <https://bit.ly/3uQpsxT>

12. Stroebe, M., Schut, H. (2010). The dual process model of coping with bereavement: rationale and description, *Death Studies*, 23:3, 197-224.
URL: <https://doi.org/10.1080/074811899201046>